

Bortstött av vänner, utan förklaring ens

Att bli bortstött av de viktigaste människorna i ens liv, utan att ens få veta varför, och sen sakna bra socialt stöd att hantera krisen, är hemskt. Chock, förnekande, förvirring, besvikelse, övergivenhet, och skam. Sen ältande, ensam hantering, sorg, och ofta negativa följd effekter.

Autister och en del andra ovanliga drabbas oftare, är min erfarenhet. Vi ovanliga hänger löst socialt, besvarar en del, och triggar ångest. Folk vi litat på för stöd, kan istället i smyg bli utstötta-medlöpare.

Mig har detta hänt ett antal gånger i livet, med stora negativa följder.

* Socialt stöd för effektiv hantering har brutit. När jag berättat för bekanta (de närmaste kvarvarande) har de inte velat ta in och misstrott.

* Störst skada och livslånga trauman har uppstått de gånger då jag inte haft förklaring. De som gjort sig oanträffbara, inte svarat på ett rakt ”Varför?”, eller allra värst förnekat och ljugit.

Bok Haruki Murakami: *Den färglöse herr Tazaki* (2013, 2014)

Ämnet för boken är en sådan utstötning från vänskrets utan förklaring.

Positivt är att boken ger igenkänning och bekräftelse för vänutstötta.

Och boken kan fungera som lagom distanserat diskussionsunderlag.

Gamla smärtor river den upp, vilket kan vara allt från bra till dåligt.

Negativt tycker jag är att den inte bidrar mycket till god hantering.

Och bokens slut kändes nonchalant och var en besvikelse för mig.

Murakamis berättarstil är för mångordig och okoncentrerad för mig.

Det centrala kunde skrivits mycket mer koncentrerat än 341 sidor.

Jag föredrar också mer sakligt och mindre sentimentalt berättande.

Men han är mycket populär hos väldigt många, så provläs själv!

Torbjörn Andersson, oberoende autist, e-post: tor@autist.se

Publicerad på autist.se: 2026-03-08

Murakami: *Den färglöse herr Tazaki*. Handlingen i korthet

Berättare och huvudperson är Tsukuru Tazaki (TT skriver jag nedan).

En japansk man, introvert och intresserad av järnvägsstationer, fungerar tillräckligt bra, ser skapligt bra ut, men upplevs kanske som lite färglös.

Första året på gymnasiet blir TT del av en vängrupp på fem personer.

De fyra andra är i korthet:

Röd Man, begåvad, gay (framkommer sen), har sina spöken.

Blå Man, vanlig, lagsportsman, (blir senare bilförsäljare).

Svart Kvinna, kulturperson, var förälskad i TT (framkommer sen).

Vit Kvinna, vacker, instabil. Sårbar (framkommer sen).

De umgås nära och ständigt, och gör volontärarbete tillsammans.

Efter gymnasiet flyttar TT från Nagoya till Tokyo och läser på Teknisk högskola. Men han reser hem på helgerna och umgås med vännerna.

När TT kommer hem efter ett år, gör de fyra andra sig helt oanträffbara.

Det är helt oväntat och oförklarligt för TT. När han insisterar får han på telefon otrevligt besked av Blå, om att de fyra inte vill ha någon kontakt med TT, utan förklaring om varför. Han hamnar i chock och därefter i flera år av djupt mörker, men lyckades utbilda sig färdigt till ingenjör.

Sexton år senare arbetar TT med att konstruera stationer i Tokyo.

Han mår fortfarande dåligt av den gamla obegripliga utstötningen.

En flickvän kräver att han tar itu med problemet, om hon skall stanna.

TT söker upp de andra fyra för att utreda varför de stötte ut honom.

Vit visar sig ha dött. Blå svarar först med sorg och ilska: ”Det kan du väl räkna ut själv” (37) och lägger på. TT besöker Blås arbetsplats,

och får då veta: ”Vit sa att hon hade blivit våldtagen av dig” (154).

Osant. De hade aldrig haft sex, och Vit besökte aldrig TT i Tokyo.

TT talar även med Röd och Svart och får höra detsamma och mer detaljer. De tror nu på TT och inser att Vit har ljugit, iallafall. Slut.